

iTEACH: EXPERIENȚE DIDACTICE

ISSN 2247 – 966X

Nr. 121 / SEPTEMBRIE 2021

121

Educație prin școală, familie și comunitate

| **ANA PLOSCARU-LUNGULESCU**

Învățarea – rezultatul unui proces de comunicare educațională

| **IRINA VĂCULEA**

Tulburarea de atenție – căi de acțiune pentru progres în învățare

| **STELA- RODICA MUSTĂȚEA**

Jocurile didactice și rolul lor în formarea și dezvoltarea preșcolarului

| **LILIANA PRICOPI**

Serbarea preșcolară

| **ANIȘOARA GAVRILĂ**

Oportunități ale integrării TIC la disciplina Istorie

| **ALINA RĂILEAN**

Cum se îmbină digitalul cu jocul didactic pentru rețeta unei lecții reușite

| **LUIZA LAVINIA PASCAL**

Resurse Junior Achievement și sprijin pe perioada pandemiei

| **CORNELIA-PETRONELA NASTASE**

Genially și eTwinning în activități de învățare

| **ANAMARIA CORINA GOLUMBEANU**

Proiectul eTwinning Future journalists – egalitate de gen, SDG, schimbări climatice

| **CARMEN-MIRELA BUTACIU**

Proiectul eTwinning Kids are seeds, proiectul meu de suflet

| **ALINA MIHĂILESCU**

Feedback-ul în sistemele de e-learning

| **MARIA CANTER**

Editor: Institutul pentru Educație

Online: www.iteach.ro/experiencedidactice

Partener: TEHNE- Centrul pentru Inovare în Educație

Partener: Institutul de Științe ale Educației

Revista "iTeach: Experiențe didactice" aduce în prim plan experiența și expertiza cadrelor didactice.

Apare lunar, din septembrie 2011.

iTEACH: EXPERIENȚE DIDACTICE

Cod de identificare ISSN / înregistrarea Bibliotecii Naționale a României:
iTeach: Experiențe didactice (online) = ISSN 2247 – 966X
ISSN – L = 2247 – 966X

EDITOR: **Institutul pentru Educație**

www.iEdu.ro | 0722.458.000 | office@iEdu.ro | echipa@iTeach.ro

REDACȚIA:

Str. Dr. Louis Pasteur 54
București 050536

COLECTIV DE REDACȚIE

conf.univ.dr. Olimpius ISTRATE (Universitatea din București, Departamentul pentru
Formarea Profesorilor)
Doru ȘTEFĂNESCU (fundația
Institutul pentru Educație)
lect.univ.dr. Oana GHEORGHE (Universitatea Națională de Arte București, Departamentul
pentru Pregătirea Personalului Didactic)
conf.univ.dr. Simona VELEA (Școala Națională de Studii Politice și Administrative,
Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic)
conf.univ.dr. Simona GĂBUREANU (Universitatea Politehnica București, Catedra pentru
Pregătirea Personalului Didactic)
drd. Alexandra ARAMĂ (Centrul Național de Politici și Evaluare în Educație)

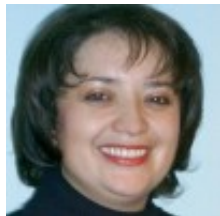
PAGINA REVISTEI:

iTeach.ro/ExperienteDidactice

Educație prin școală, familie și comunitate

De **Ana Ploscaru-Lungulescu**

Colegiul Tehnologic Constantin Brâncoveanu, Baia de Aramă (Mehedinți)

Pornind de la un citat al lui Hugo, care spune că „Cine deschide o școală, închide o pușcărie”, nu putem să nu ne întrebăm dacă nu cumva și reversul acestei afirmații este adevărat. S-ar putea oare, ca închizând o școală să dăm posibilitatea deschiderii unei închisori? Nu știm acest lucru, dar existența acestei posibilități ar trebui să ne pună pe gânduri, mai ales că trăim în niște vremuri tulburi, în care deja multe școli sunt închise. Deși traversăm o perioadă de criză economică destul de dificilă și trebuie să facem sacrificii pentru a ieși cu bine din ea, părerea mea este că ar trebui să cântărim bine consecințele pe termen lung, și dacă este să sacrificăm vreun lucru, acesta să nu fie tocmai educația copiilor noștri.

„Educația este ceea ce rămâne după ce ai uitat tot ceea ce ai învățat la școală.” – Albert Einstein

Pentru ca un copil să devină un adult matur, echipat pentru a trăi în mod civilizat în societate și capabil să își formeze proprii copii ulterior, educația are un rol nu doar important, ci vital. Familia este primul educator principal al copilului, locul în care se pun bazele educației, iar apoi intervine educația prin școală și prin societate. Cele trei ar trebui să conlucreze pentru o formare frumoasă și durabilă.

Școala a fost și va rămâne întotdeauna un factor vital, indispensabil în formarea copilului și în integrarea lui în comunitate. Aceasta și datorită faptului că ia copilul de la o vârstă fragedă, și îl conduce prin meandrele adolescenței, până la vârsta frumoasă a tinereții. De multe ori ea ne formează chiar și în maturitate, deoarece în zilele noastre, tot mai mulți vor să continue să se formeze profesional și să își perfecționeze educația prin studii universitare, masterate sau doctorate. Adevărata educație intelectuală și dezvoltarea personală nu se încheie la nici o vârstă, ci ea continuă pe tot parcursul vieții. Însă am dori să discutăm aici despre rolul școlii în formarea și integrarea copilului în societate, în timpul ciclului primar, gimnazial și liceal.

Școala este extrem de importantă pentru că ea creează puntea de legătură dintre familie și comunitate. Copilul, proaspăt venit din sânul familiei și al grupeii prietenoase de la grădiniță (care are și ea la rândul ei un rol extrem de important), trebuie să se acomodeze cu ceilalți colegi, cu noul învățător și cu noii profesori. El trebuie acum să învețe să relaționeze cu cei din jur, să se adapteze și să învețe să comunice cu ceilalți, scopul pe termen lung fiind formarea elevului ca viitor cetățean responsabil și integrarea lui în societate. Deoarece vremurile pe care le

traversează fiecare perioadă istorică sunt într-o continuă schimbare economică, politică dar și socială, rolul educativ al școlii este deosebit de important, dar și dificil. Sistemul școlar și educațional trebuie să facă față în mod continuu periplului de schimbări cu care se confruntă o națiune și să formeze generație după generație în cel mai bun mod posibil, ținând cont de caracteristicile fiecărei perioade istorice. Școala, prin cadrele didactice și printr-o serie întreagă de activități educative, este menită să îl ajute pe copil să facă această tranziție deloc ușoară.

De asemenea, familia are un rol deosebit atât în formarea copilului, cât și în integrarea lui în societate. Se vorbește foarte mult despre „cei șapte ani de acasă” și unii psihopedagogi ar vrea să reducă acești ani la cinci, sau patru sau trei, deoarece acum copilul învață foarte mult de la televizor, internet și așa mai departe și, spun ei, că există un ritm mai accelerat de dezvoltare a copilului. Din experiența mea de dascăl de până acum, am observat că fiecare an de viață are specificul lui, și nimic nu poate înlocui educația pe care o dă sau nu familia copilului aflat în deplină creștere și formare. Nici grădinița, nici școala, cu atât mai puțin mijloacele mass media nu pot înlocui impactul și rolul pe care îl are familia în formarea valorilor copilului și în integrarea lui în societate. Totuși, pentru o mai bună dezvoltare a elevului, între școală și familie trebuie să existe o permanentă relație de comunicare, în respect și în armonie, pentru că, în final, ambele au ca scop formarea și dezvoltarea echilibrată, armonioasă și sănătoasă a copilului, precum și pregătirea lui ca membru al comunității. Școala și familia sunt două autorități cu care copilul relaționează încă din primii ani ai vieții, dar acestea îl educă și îl pregătesc pe copil, printre altele, și pentru relația sa cu societatea, sau cu autoritățile cu care va lucra în viitor.

Iată de ce, școala este liantul principal dintre familie și societate, ea neputând fi înlocuită niciodată cu nimic. Educația este inima civilizației, iar școala ar trebui să suplinească din plin nevoia de educație. După cum ne spune și marele scriitor Jean Jacques Rousseau: „*Tot ceea ce nu avem de la naștere și de care avem nevoie când suntem mari ne este dat prin educație. Această educație ne vine de la natură, de la oameni, de la lucruri.*”

La rândul ei, alături de familie și școală, comunitatea are un mare impact în integrarea copilului în societate. Impactul poate fi pozitiv, dar poate fi și negativ. Totuși, copilul care este implicat în activități comunitare și sociale educative, va avea mai mari șanse de integrare sănătoasă în societate. În acest domeniu, atât școala, cât și familia trebuie să conlucreze pentru a ajuta copilul în formare să ia contact pozitiv cu comunitatea și să se lase asimilat de aceasta, fără a-i fi afectată personalitatea și dezvoltarea individuală.

Este necesar să existe un echilibru și o colaborare continuă între aceste trei mari ramuri: școală, familie și comunitate.

Totuși, nu pot sublinia îndeajuns faptul că școala nu este doar o instituție în care se face un transfer de cunoștințe din creierul cadrului didactic și al manualului, în creierul și pe caietele elevului. Școala este cu mult mai mult. Școala este locul în care se poate face un transfer atât de cunoștințe, cât și de valori culturale, comportamentale și mai ales de caracter. Acestea îl vor defini pe copil și îl vor ajuta să devină un membru de valoare al comunității, nu o piesă neterminată, sau un rebut social. Formarea de calitate a copilului se va materializa numai dacă vor exista relații strânse, continue și autentice între școală, familie și comunitate.

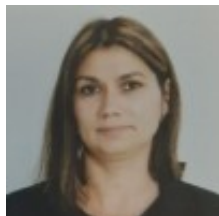
Bibliografie

1. Scurtu, Liana (2016). Relația școală-familie-societate. În: *Răsunetul*. Online: rasunetul.ro/relatia-scoala-familie-societate
2. Martin, Ramona-Nicoleta (2019). Parteneriatul școală-comunitate (Studiu). În: *EDICT- Revista educației*, Nr. 6/2019. Online: edict.ro/familia-si-scoala-parteneri-in-educatia-copilului/
3. Stolojanu, Petruța-Gabriela (2018). Familia și școala, parteneri în educația copilului. În: *EDICT- Revista educației*, Nr. 3/2018. Online: edict.ro/parteneriatul-scoala-comunitate-studiu/

Învățarea – rezultatul unui proces de comunicare educațională

De **Irina Văculea**

Școala Gimnazială Ecaterina Teodoroiu, Târgu-Jiu (Gorj)

Procesul de predare-învățare în școală poate fi considerat o comunicare, definită în termenii unei interacțiuni sociale. Idealul educativ al școlii constă în formarea personalității cu spirit de inițiativă, capabile de autodezvoltare, care să posede un sistem de cunoștințe și competențe necesare pentru independență de opinie și acțiune. Prin racordarea la orientările moderne în materie de curriculum, noile programe abordează complementar problematica limbajului și a comunicării, deplasând accentul pe latura pragmatică a învățării limbii române. În activitatea didactică, mă preocupă în egală măsură atât îmbogățirea cunoștințelor elevilor, dezvoltarea lor intelectuală, cât și formarea unui vocabular activ, bogat și expresiv. Ca să obținem o comunicare eficientă, trebuie să fie respectate anumite reguli din cultura comunicării, pentru a provoca micul școlar în diverse activități de comunicare și creativitate, a-i stimula interesul și inițiativa, a-l ajuta să se afirme, să se manifeste, ținând cont de ritmul de dezvoltare al fiecăruia.

Profesorul este cel care poate experimenta metode diverse pentru a ajunge la sensibilitatea educabilului și astfel vocația sa pedagogică să se realizeze. De aceea, susțin ideea lui Guy Palmade că „practic orice profesor trebuie să fie pus în situația de a experimenta... metode mai mult sau mai puțin diferite, pentru a descoperi formula care să-i permită să-și realizeze opțional vocația sa pedagogică.”

În această perspectivă, am realizat o investigație cu scopul a măsura progresul elevilor pe plan cognitiv, prin administrarea unor teste, precum și de a dezvolta capacitatea de feedback a elevilor. Obiectivele cercetării au constatat în:

- Exersarea și îmbunătățirea permanentă a competențelor de comunicare;
- Stimularea dorinței de a avea inițiativă în rezolvarea

diferitelor sarcini de lucru;

- Punerea în valoare a potențialului creativ al elevilor;
- Asigurarea demersului interactiv în procesul de predare-învățare;
- Analiza continuă a relației stabilite între rezultatele obținute și învățare ;
- Dezvoltarea unei gândirii critice a elevilor.

Cercetarea s-a înscris în limitele unui experiment psihopedagogic de tip formativ, care s-a derulat în trei faze:

- Faza inițială, în cadrul căreia s-a realizat o evaluare inițială a elevilor prin intermediul unor teste;
- Faza experimentului formativ, în cadrul căreia s-au folosit o serie de metode tradiționale și moderne;
- Faza finală, în cadrul căreia a avut loc evaluarea finală a elevilor prin aplicarea unor teste.

Faza inițială a experimentului. În etapa inițială, cu caracter constatativ, am aplicat la începutul anului școlar, la cele două clase teste inițiale, pentru a măsura nivelul de pregătire al elevilor în momentul începerii experimentului. Etapele specifice au fost: alcătuirea eșantionului de conținut; alcătuirea eșantionului de elevi; alcătuirea unui interval metodologic; alcătuirea de perechi de clasă, experimentală și de control. Alcătuirea eșantionului de conținut a ținut seama de următoarele cerințe: respectarea procesului didactic al învățării limbii române; respectarea viziunii comunicativ-pragmatice; interdependența elementelor componente limbii; valorificarea potențialului creativ al elevilor. Eșantionul de elevi a fost alcătuit din 40 de elevi (19 fete, 21 băieți). La una dintre cele două clase s-au utilizat metode tradiționale, iar la cealaltă s-a avut în vedere aplicarea predominantă a unor metode moderne active.

Faza experimentului formativ. La clasa experimentală s-a introdus ca variabilă strategii instructiv-educative moderne, bazate pe utilizarea unor metode și procedee active, dar și pe materiale didactice atractive și relații de colaborare. Învățarea se realizează prin intermediul organizării elevilor în grupuri de câte 6-7 elevi.

Concluzii

E cunoscut faptul că nu întotdeauna găsim cuvintele potrivite pentru a transmite celor de lângă noi adevărul, dar e foarte important ca elevii să posede un minim de cunoștințe, tehnici ori strategii pentru a se exprima fluent în cadrul unei societăți care a devenit, în mod clar, una a comunicării. Studiul pe care l-am realizat a urmărit identificarea unor metode cât mai eficiente în predarea limbii și literaturii române pentru elevii de gimnaziu. Am abordat acest aspect din prisma folosirii metodelor tradiționale la una dintre clase, iar la clasa experimentală, am folosit în special metode activ-participative în orele de literatură. După aplicarea îndelungată a metodelor active s-a constatat un progres. Elevii au primit cu entuziasm modalitățile prin care au devenit participanți activi în cadrul lecțiilor și membrii unui grup, metodele moderne având la bază organizarea în grupuri.

Ipoteza de lucru a fost confirmată prin intermediul interpretării și analizei atente a rezultatelor, astfel: prin folosirea preponderentă a metodelor activ-participative și a tehnicilor variate de lectură, procesul instructiv-educativ a fost în mod clar optimizat și totodată s-a observat o dezvoltare reală a personalității elevilor privită din puncte de vedere diferite. Sub aspect cognitiv: a fost îmbogățit

orizontul de cultură, mișcându-i pe verticale temporale și orizontale spațiale, prin prezentarea unor evenimente din univers, din comunitate umană și a indivizilor. Sub aspect educativ, au primit multiple exemple de comportament moral superior. Sub aspect formativ, a fost dezvoltată imaginația, gândirea și, în special capacitatea de comunicare.

Trebuie precizat și modul de organizare al elevilor, în prima clasă elevii au lucrat predominant individual, iar în cealaltă clasă, elevii au avut șansa unui dialog efectiv cu profesorul, iar în ceea ce privește relația elev-elev s-a ajuns la cooperare și colaborare, exprimându-și punctele de vedere proprii. Lucrând și colaborând împreună cu colegii săi, elevul își consolidează și sistematizează cunoștințele cu ușurință, devine un membru al unui grup care are de rezolvat o sarcină de lucru într-un timp dat și fiecare membru al grupului are o contribuție proprie la sarcina de lucru, devenind activ spre deosebire de implicarea din cadrul metodelor tradiționale în care un elev este întrebat ceva, iar ceilalți îl ascultă.

S-a constatat în urma experimentului că învățarea creativă apare atunci când elevii participă activ la lecție, cooperează, căutând și aplicând elemente noi de cunoștințe, capacități și aptitudini prin intermediul metodelor moderne.

Soluția optimă, din punctul meu de vedere, este reprezentată de utilizarea metodelor tradiționale îmbinate armonios cu cele interactive, concomitent cu stabilirea clară a competențelor, precizarea prealabilă a rezultatelor așteptate ale activităților, repartizarea elevilor în grupuri eterogene, ca ei să fie siguri astfel că au șanse egale de reușită, totodată antrenarea elevilor în sarcini de lucru ce presupun interdependența pozitivă, aceștia acceptând că recompensele vor reveni echipei, și nu indivizilor și favorizarea accesului elevilor la informații, precum și crearea posibilităților de prelucrare a acestora. Dacă se folosesc metode active și interactive, ce sunt fixate pe elev, cu siguranță, aceștia vor obține rezultate școlare mult mai bune decât ar putea obține prin utilizarea exclusivă a metodelor tradiționale.

Bibliografie

1. Pânișoară, I. O. (2003). Comunicarea eficientă. Metode de interacțiune educațională. Iași: Editura Polirom.
2. Anghel, P. (2003). Stiluri și metode de comunicare. București: Editura Aramis.

Tulburarea de atenție – căi de acțiune pentru progres în învățare

De **Stela- Rodica Mustățea**

Grădinița cu Program Prolungit Nr. 7, Mangalia (Constanța)

În practica educațională cu un copil cu formă de tulburare de atenție, adaptarea procesului instructiv-educativ și crearea

contextelor de învățare individualizate sunt esențiale. În urma experienței didactice și a consultării literaturii de specialitate, am inventariat mai multe căi de acțiune pentru această formă de tulburare, potrivite atât în mediul preșcolar, cât și în mediul primar.

În grupa de preșcolari sau în clasa de elevi, tulburările de atenție au impact asupra cursului activităților didactice, motivației copiilor și succesului experienței lor de învățare.

Pentru cele mai întâlnite manifestări ale tulburării de atenție pe care le-am observat, am ales ideile acțiune care au avut cel mai mare succes în practică și le prezint în cele ce urmează.

1. Dificultate în a finaliza un plan (are aspirații mari, dar nu are succes în a le realiza); își stabilește obiective nerealiste

- asistarea preșcolarului/elevului în a-și stabili obiective pe termen lung pe care să le „spargă” în obiective realiste mai mici, tangibile, în acord cu propriile resurse, care să îl ajute să ajungă la ceea ce își propune;
- utilizarea unei strategii interogative – preșcolarul/elevul poate fi întrebat de ce are nevoie pentru a putea face un anumit lucru? Aceeași întrebare este adresată până când ajunge la un obiectiv realizabil, verbalizând, conștientizând și concentrându-se astfel pe pașii necesari. Apoi elevul își poate stabili termene clare cu privire la ceea ce trebuie să facă pentru a realiza fiecare pas în atingerea obiectivului, profesorul și elevul monitorizând progresul.

2. Dificultatea secvențierii și finalizării pașilor pentru îndeplinirea anumitor sarcini (de exemplu, scrierea unei compuneri, paragrafe organizate etc.)

- împărțirea, împreună cu profesorul, a sarcinii pe pași realizabili și pe care se poate concentra, fiind de scurtă durată și luați pe rând;
- oferirea unor exemple și pași specifici, concreți pentru a îndeplini sarcina.

3. Trecerea de la o activitate neterminată la alta fără încheiere

- definirea criteriilor unei activități finalizate (de exemplu, sarcina la matematica se încheie când toate cele șase exerciții sunt complet finalizate și corectate; următoarea activitate nu începe până când nu este terminată prima).

4. Dificultate în a urmări instrucțiunile, indicațiile primite

- captarea atenției elevului înainte de a da indicații prin folosirea unor semnale de alertare;
- instrucțiunile orale să fie însoțite de indicații scrise, simboluri, etc.;
- este oferită câte o indicație pe rând, pentru a nu aglomera și deconcentra;
- repetarea indicațiilor, cu voce scăzută, către elev după ce au prezentate întregii clase; este verificată înțelegerea solicitând elevului să refrazeze indicațiile.

5. Dificultatea prioritizării

- furnizarea unui model de prioritizare pentru a ajuta

preșcolarul/elevul; modelul să fie la vedere, accesibil, consultat, actualizat împreună cu elevul, în funcție de ceea ce a funcționat.

6. Dificultatea de a susține efortul și acuratețea în raport cu timpul

- reducerea duratei sarcinii, urmărind calitatea (decât cantitatea) și acordarea de feedback rapid;
- creșterea frecvenței întăririlor pozitive pentru efort în susținerea procesului până la punctul în care ajunge, pentru a sublinia că, pe măsură ce încearcă, sunt vizibile progresele.

7. Dificultatea finalizării sarcinilor

- listarea și /sau afișarea tuturor pașilor necesari pentru a finaliza fiecare sarcină;
- împărțirea sarcinilor în pași gestionabili, cu specificarea timpului de lucru;
- verificări frecvente pentru a vedea stadiul la care se află preșcolarul/elevul în sarcină;
- elevul să aibă un „prieten de studiu”, un coleg cu care să își poată realiza sarcinile, temele, care să îi ofere un reper, model, conștientizare, consultare.

8. Dificultate pe sarcini care solicită memoria:

- stimularea multisenzorială (preșcolarul/elevul să vadă, să spună, să scrie și să facă); pentru a-și aminti, poate să subvocalizeze;
- propunerea unor mnemotehnici ca strategii de studiu (de exemplu, vizualizarea, repetarea orală).

9. Dificultăți la evaluare

- timp suplimentar pentru evaluare; învățarea unor abilități și strategii pentru ca elevul să se simtă pregătit de evaluare;
- formulare de evaluare cu sarcini clare, lizibile și ordonate, cu spațiu suficient (liniat, punctat) pentru răspunsuri;
- fișele de lucru și evaluările să aibă mai puțini itemi, și să fie, cel mai adesea, scurte.
- să fie acceptată și varianta de evaluare la care elevul se poate concentra cel mai bine.

10. Confuzia asupra indicilor non-verbali

- preșcolarului/elevului să i se spună ce semnificații au anumite comportamente non-verbale;
- modelare și spațiu securizat de exersare a citirii comportamentelor non-verbale.

11. Confuzia determinată de materiale scrise (dificultate în a găsi ideea principală dintr-un paragraf, atribuirea unei importanțe mai mari detaliilor minore)

- elevul să aibă o copie a materialului scris cu ideile principale subliniate, evidențiate vizual, sau cu o schiță a punctelor importante din materialul citit pentru a fi mai ușor de urmărit și pentru o reconectare mai rapidă la sarcină.
- învățarea strategiilor de identificare și formulare a ideilor-cheie;

- colegii să schimbe între ei notițe de tipul „*carbon-copy*” pe baza materialului scris și să le compare cu cele proprii și a auto-aprecia stadiul unde se găsesc;
- folosirea unor cuvinte cheie de către profesor care să atragă atenția („cele mai importante caracteristici ...”).

12. Dificultatea menținerii atenției pe sarcină

- „spargerea” activităților în unități mici pentru a fi mai ușor de urmărit și de realizat ca efort și concentrare;
- listarea activităților lecției pe tablă pentru orientare și conectare la lecție;
- răsplătirea atenției și încadrarea în timp – aprecierea și reliefa aspectelor pozitive, motivante pentru elev;
- folosirea proximității fizice și a atingerii (poate fi folosit un loc al liniștii sau un scaun al concentrării atunci când elevul se simte copleșit de activitatea din clasă);
- captarea atenției înainte de a da instrucțiuni (profesorul folosește numele elevului și ariile sale de interes; poate spune elevului cum să acorde atenție: „îmi urmărești ochii, gura atunci când vorbesc” – pentru ancorare) + repetarea indicațiilor de lucru;
- folosirea unor materiale noi, interesante și creșterea gradului de noutate și a nivelului de interes al sarcinilor prin multistimulare (culoare, formă, textură) pentru a reduce nivelul de activism nefocalizat.
- pentru tranziții poate fi furnizat un avertisment, cum ar fi un indiciu muzical; în unele cazuri, în funcție de sensibilitatea auditivă a elevilor, muzica clasică sau o înregistrare a sunetelor naturii în timpul sarcinii poate fi de folos;
- stimularea implicării active a elevului în lecție (de exemplu, *cooperative learning*).

13. Dezorganizare frecventă, neglijență

- asigurarea unui mediu de clasă ordonat, sigur și predictibil, fără prea multe schimbări care să distragă;
- regulile clasei să fie clare și concise, stabilite împreună (discutate și afișate pentru o reperare ușoară) cu consecințe logice derivate pentru comportamente necorespunzătoare, în termeni ușor de înțeles și aplicate imediat și consecvent;
- învățarea unor abilități organizatorice prin asigurarea că elevul are atribuții cotidiene zilnice, săptămânale și/sau lunare, are lista de materiale necesare zilnic, orarul lipit pe bancă și indicații foarte clare despre cum să se organizeze în realizarea lecțiilor, scrierea temelor, a evaluărilor.
- recompensarea imediată a realizării atribuțiilor și pentru respectarea formatului, cerințelor sarcinii (introducerea unui *tracking system* pentru monitorizarea progresului propriu);
- elevul să aibă copii ale fișelor de lucru și un format simplu, coerent pentru a le completa;
- stabilirea unei rutine zilnice, cu furnizarea modelelor pentru ceea ce elevul are de realizat;
- alegerea unui coleg care să-l ajute cu organizarea;
- asistarea elevului să-și păstreze materiale într-un anumit loc (de ex. creioanele și pixurile în penar).

14. Abilități de studiu slab dezvoltate

- comunicarea în mod individual, cu respect și interes pentru succesul său în școală („Cum înveți cel mai bine?”);
- învățarea competențelor de studiu, cum ar fi: organizarea (de exemplu, notarea și monitorizarea timpului necesar pentru atingerea unui obiectiv de învățare într-un calendar), citirea manualului, luarea de notițe (găsirea ideilor principale, cartografierea, evidențierea cromatică), schematizarea (harta de idei, jurnal dublu);
- *class-wide peer tutoring*.

15. Dificultatea de a participa la activitatea din clasă fără a fi întrerupt; dificultatea de a lucra în liniște:

- așezarea în imediata apropiere a profesorului pentru a fi mai ușor monitorizat și pentru a i se oferi, fără distragere, semnale (stabilite împreună cu profesorul) de redresare.

16. Căutarea inadecvată a atenției (face pe clovnul, mișcări zgomotoase, agresive sau exagerate căutând atenție, întrerupe activitățile, intră peste activitățile celorlalți colegi, îi distrage, vorbește excesiv)

- prezentarea unui model de obținere a atenției celorlalți în mod corespunzător și verificarea lui;
- folosirea unor semnale sau unui cod pentru a indica faptul că acel comportament este inadecvat (discuția în privat);
- recunoașterea și validarea imediată și frecventă a comportamentului adecvat de către profesor (pentru o performanță sporită, preșcolarii/elevii au nevoie de criterii externe clare pentru succes și de răsplată pe un *tracking system*);
- acordarea de *time-out* (mai ales dacă preșcolarul/elevul este agresiv și disruptiv, iar prezența colegilor îi alimentează comportamentul), fiind scos din activitate, pentru scurt timp, într-o zonă de *time-out*, de liniște unde are posibilitatea să reflecteze pe ce nu a mers bine și ce poate face pe viitor, când apar astfel de manifestări.

17. Neastâmpăr al mâinilor, picioarelor, auto-distragerea prin jocul cu diferite obiecte, se foiește pe scaun; dificultatea de a rămâne pe scaunul sau în bancă pentru anumite activități (pleacă de pe scaun în sala de clasă sau în alte situații în care este de așteptat să rămână așezat) – acest comportament de neastâmpăr poate fi generat și de frustrare că nu poate finaliza o sarcină, nu se poate concentra etc.

- reducerea volumului de lucru sau împărțirea sarcinilor în sarcini mai mici și întăriri pozitive frecvente pentru realizări;
- jocuri și activități de mișcare atunci când este posibil (exerciții de întindere, activități de mișcare, *energizers*), cu asigurarea unui spațiu de mișcare securizant și securizat;
- oportunități de descărcare a energiei (de exemplu, preșcolarul/elevul poate duce un „bilet important” unui alt profesor, poate avea rolul de a împărți și strânge fișele de lucru; în timpul lecturării unei povești, elevul poate avea rolul de a scrie pe tablă cuvintele cheie, de a mima anumite acțiuni, etc.) – activități care îl țin conectat la sarcină și îi întăresc auto-valorizarea;
- evitarea așezării lângă ușă, geam sau colegi activi care să

ofere agitație și distragere;

- plasarea a două bănci orientate una spre cealaltă sau una lângă alta pentru ca elevul să se poate mișca liber și relaxa între cele două atâta timp cât realizează sarcina și nu părăsește zona desemnată.

18. Agitație sub presiune și în situație de competiție (sportivă sau academică)

- accent pe efort și pe bucuria participării (orientare spre interior), decât pe competiția cu ceilalți (care ar alimenta neastâmpărul, impulsivitatea, orientarea spre exterior);
- structurarea grupei/clasei pentru a încuraja efortul de echipă și cooperarea;
- responsabilizarea prin oferirea unui rol (de exemplu, căpitanul echipei, cel care păstrează scorul etc.).

19. Folosirea necorespunzătoare a timpului (pierde timpul pe sarcină, nu se poate încadra în timp, este distras ușor și nu finalizează sarcina)

- folosirea unor semne sau a unui cod stabilit împreună cu elevul, pentru a-i reaminti că are o sarcină de realizat (de exemplu, profesorul face contact vizual, își atinge urechea, ridică un anumit obiect, unul sau două degete, etc.);
- transmiterea așteptărilor despre ce înseamnă să fie atent („Arăți că ești atent atunci când...”);
- limitarea în timp pentru o sarcină scurtă cu întărire pozitivă pentru finalizarea la timp;
- folosirea unui contract (care să stimuleze angajamentul), a unui cronometru, etc. pentru auto-monitorizare.

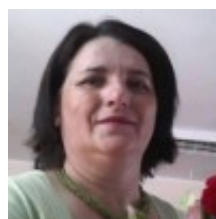
Bibliografie

Davies, L. 30 Ideas for Teaching Children with Attention-Deficit/Hyperactivity Disorder, disponibil online: www.kellybear.com/TeacherArticles/TeacherTip49.html
 *** Teaching Students with ADHD. Helping Students with Attention Deficit Disorder Succeed at School, disponibil online: www.helpguide.org/articles/add-adhd/teaching-students-with-adhd-attention-deficit-disorder.htm
 *** Helping the Student with ADHD in the Classroom: Strategies for Teachers, disponibil online: www.1donline.org/article/5911/

Jocurile didactice și rolul lor în formarea și dezvoltarea preșcolarului

De **Liliana Pricopi**

Școala Gimnazială Ioan Cernat, Havârna — Grădinița Balinți (Botoșani)

Prin joc și prin exercițiu, copilul de fapt își valorifică potențialul ludic, creativ, cognitiv și nu numai, copilul devine mult mai dotat, mai apt de a face lucruri, mai informat și, mai ales, mai capabil de interacțiune cu ceilalți coechipieri. La vârsta preșcolară, jocul didactic are o pondere foarte mare în rândul activităților desfășurate la grupă, pe toate domeniile de activitate și pe toate sectoarele deschise zi de zi, în grădiniță.

Jocul în ansamblu său, reprezintă o multitudine de acțiuni, vădite să ducă individul spre bună dispoziție, spre destindere și relaxare, dar și spre o dezvoltare cognitivă și emoțională a acestuia, iar după Edouard Claparède, jocul este văzut ca „*cea mai bună introducere în arta de a munci*”.

Grădinița este locul propice unde jocul didactic își găsește cea mai eficientă utilitate, iar noi educatorii trebuie să apelăm la imaginația noastră, pentru a selecta cele mai pragmatice jocuri didactice, mai plăcute de copii, care să aducă o dată cu ele: plăcere, deprindere, abilitate și eficiență. De aici putem deduce faptul că jocul este un mijloc de instruire și educare a copiilor, mai ales a celor mici, prin joc copilul își pune în mișcare tot bagajul psihic și intelectual, dorind mereu să rezolve sarcinile, să fie cel mai bun, să răspundă cel mai bine, de aceea jocul este considerat un element de bază în educarea copiilor, de joc depinzând o mulțime de aptitudini, abilități și deprinderi ale copilului mic.

Jocul didactic este atât mijloc de realizare a activității didactice, cât și metodă didactică interactivă, folosită cu succes atât în activitățile de învățare-consolidare, dar și în cele de verificare a cunoștințelor preșcolarilor, pe o temă anume, au rolul de a forma și dezvolta personalitatea copilului.

Prin intermediul jocului didactic, copilul preșcolar face trecerea de la jocul oarecare, la jocul bine structurat, cu reguli, cu sarcini și pași siguri de realizat, care duc la o dezvoltare pleneră a preșcolarului implicat în el. Prin intermediul jocului didactic, copilul preșcolar își dezvoltă gândirea logică, limbajul și comunicarea orală, atenția, memoria dar își dezvoltă și spiritul de echipă, de competiție, inter relaționare.

De aceea, putem afirma că jocul didactic este una dintre activitățile cele mai eficiente din grădiniță, pentru că odată propus un joc didactic, se impun reguli ale jocului, sarcini de rezolvat, elemente surpriză, joc de probă, care disciplinează copilul, disciplinează echipele.

Organizat și coordonat cu inteligență, jocul didactic produce schimbări deosebite în dezvoltarea copilului preșcolar, pe toate planurile. De fiecare dată când ne propunem să desfășurăm un joc didactic, avem în vedere dezvoltarea psihopedagogică a copilului preșcolar, de aceea vom ține cont de nivelul de vârstă pentru a selecta un joc adecvat, cu grad de complexitate mic la grupă mică, mediu la grupa mijlocie și cu complexitate mare la copiii de grupă mare. Așa au luat naștere jocurile didactice „Tu spui una, eu spun multe!”, „Răspunde repede și bine”, „Spune, care e vecinul?”, „Când se întâmplă?” etc., prin intermediul cărora copiii se concentrează în a găsi soluții, își manifestă dorința de a da răspunsuri corecte, de a folosi un vocabular adecvat, de a selecta materialele conform cerințelor, de a face corespondențe între elemente matematice, cele din mediul înconjurător, în a folosi materialul de manipulat corespunzătoare, dezvoltându-și astfel abilități și capacități intelectuale, motrice și emoționale, care duc la o cimentare a personalității în formare a copilului preșcolar.

De aici facem legătura cu ceea ce afirma Jean Château – „*Cine spune joc spune totodată efort și libertate, o educație prin joc trebuie să fie o sursă atât de efort fizic, cât și de bucurie morală. Tocmai această plăcere morală trebuie să o transpunem, în educația noastră, dacă vrem ca ea să completeze activitatea spontană a jocului, în acest scop trebuie să-i propunem copilului obstacole pe care să vrea să le învingă.*”

Jocul didactic trebuie gândit în vederea dezvoltării intelectuale a copilului, a grupului de copii, prin împletirea cu strictețe a elementului instructiv educativ cu activitatea de joc. Activitatea de joc didactic, de regulă trebuie planificată după activități de observare, demonstrație, conversație, povestire, memorizare, deoarece are mai mult caracter de verificare, consolidare, fiind un liant între activitățile de sistematizare-consolidare și evaluare, verificare.

Luat ca metodă didactică, putem spune că jocul didactic este o metodă activă de învățare-evaluare, bazată pe reacția unor funcții, relații, acțiuni, fenomene, cu rol de a dezvolta comportamentul uman, capacitatea intelectuală a copiilor și de a transforma copilul dintr-un pion static într-unul mobil, cu implicare fizică, intelectuală, cognitivă, comportamentală și socio-emoțională. Jocul didactic, conform teoriei și practicii preșcolare contemporane, presupune o activitate ce contribuie foarte mult la formarea profilului intelectual și moral al viitorului școlar, dar și la lărgirea orizontului copiilor spre cunoaștere.

Jocul didactic satisface trebuințele copilului: de mișcare, de exprimare, de colaborare, de adaptare la realitate, dar în același timp informează copilul pe subiecte date și formează la copii anumite deprinderi, abilități, dezvoltă stima de sine, curajul și elimină inhibarea, tracul, pentru cei timizi fiind o rampă de lansare, dându-le curajul de a acționa, de a fi parte din joc, de a se exprima liber și fără impedimente. În același timp, jocul didactic produce relaxare, recreere, dând copiilor o altă atmosferă, mai confortabilă, decât cea a muncii directe cu cartea sau fișa de lucru, oferă plăcere și multă implicare ludică, ce duce la transformări în comportamentul copilului vis a vis de educator și colegi.

Jocul didactic a fost, este și va fi activitatea cea mai des folosită în învățământul preșcolar, cea mai eficientă și cea mai dorită de către copii, care prin abordarea ei largă, face activitatea din grădiniță mai incitantă, mai plină de surprize și inedit.

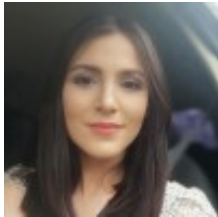
Bibliografie

Château, Jean (1972). Copilul și jocul. București: Editura Didactică și Pedagogică.
Șchiopu, Ursula (2001). Psihologia vârștelor. București: Editura Credis.
Claparede, Eduard (1975). Pedagogia copilului și pedagogia experimentală. București: Editura Didactică și Pedagogică.

Serbarea preșcolară

De **Anișoara Gavrilă**

Grădinița cu Program Normal, Ruginești (Vrancea)

Serbarea este un eveniment important în viața copiilor, dar și a grădiniței, reprezentând un nesecat izvor de bucurie și satisfacții, creând buna dispoziție și favorizând dezvoltarea copiilor, atât din punct de vedere psihic, dar și fizic. Organizate și desfășurate după anumite reguli și cu anumite teme, serbările îmbină armonios părțile într-un întreg, decorul neobișnuit, costumația copiilor, a educatoarei, ținuta sărbătorească, accesoriile necesare, fondul muzical, semnalele sonore constituie toate elemente importante ce contribuie la dezvoltarea unor valențe estetice și educative deosebite.

Serbarea este activitatea artistică cu un farmec aparte, pentru care preșcolarii au un interes sporit, atât pentru pregătirea, cât și pentru prezentarea ei. În fața publicului, format din părinți, frați, bunici, cei mici își dezvoltă deprinderea de a cânta melodios, de a recita expresiv, de a dansa elegant. Aceste deprinderi artistice contribuie la dezvoltarea gustului estetic, dragostea de frumos, aptitudinile pentru arte.

Serbarea constituie o modalitate eficientă de a dezvolta capacitățile de comunicare verbală și a înclinațiilor artistice ale copiilor, contribuind la stimularea și dezvoltarea:

- atenției (prin respectarea indicațiilor regizorale și în special a atenției distributive prin raportarea copilului la întregul colectiv de copii);
- memoriei (prin intermediul repetițiilor organizate pentru memorarea replicilor, mișcărilor etc.);
- voinței (prin implicarea copilului în mod voit);
- afectivității (prin filtrarea mesajelor culturale, artistice, pe plan afectiv);
- imaginației și creativității (prin implicarea directă a copiilor, solicitând diverse numere artistice în serbare și soluții pentru o anumită situație);
- atitudinilor pozitive (prin crearea de situații concrete pentru care copilul va aproba/aborda o anumită conduită);
- spirit de competiție;
- gândirii (prin momentele de criza, de luare a deciziilor, când apar situații neprevăzute în derularea spectacolului).

Prin intermediul serbării, având un cadru nou, diferit de cel obișnuit, cu décor, cu recuzită, cu costumația, cu aplauzele publicului, preșcolarii „se pun în valoare” și devin mici personaje, folosindu-și imaginația, dicția, mimica, siguranța de sine, plăcerea de a apărea în fața publicului. Aici ies în evidență cei cu aptitudini muzicale, însă toți preșcolarii au oportunitatea să intoneze

cântecele mult îndrăgite.

Printre etapele organizării și desfășurării unei serbări, putem enumera următoarele:

1. Etapa organizatorică constă în: selecționarea copiilor, selecționarea materialului muzical, selecționarea montajului literar, stabilirea locației și a datei de desfășurare a serbării, a recuzitei, a decorului, a vestimentației, stabilirea întregului program artistic.
2. Pregătirea repetițiilor constă în învățarea efectivă a cântecelor, a pieselor de teatru, a poeziilor, a coregrafiei. Cadrul didactic oferă nenumărate indicații, sugestii și aprecieri asupra modului de interpretare a rolurilor, a cântecelor, a coregrafiei.
3. Desfășurarea programului artistic, cea mai îndrăgită și îndelung așteptată etapă, în care preșcolarii pășesc, cu emoție, pe scenă în fața întregului public pentru a-și prezenta momentul artistic. Fiecare copil trebuie să primească un loc bine definit în cadrul serbării pentru a se simți parte integrantă a colectivului, să simtă că și el a contribuit la reușita serbării.

Prin conținutul bogat și diversificat al programului pe care îl cuprinde, serbarea școlară valorifică înclinațiile și interesele preșcolarilor. Programul artistic prezentat de preșcolari este selectat de cadrul didactic ținând cont de particularitățile de vârstă și individuale ale copiilor.

Fiind o activitate educativă, serbarea lasă amprente în planul personalității, a evoluției generale a copilului, făcând apel la toată gama trăirilor afective.

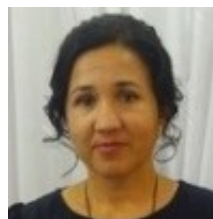
Bibliografie

Aldea, Georgeta, Munteanu, Gabriela, 2005, Didactica educației muzicale în învățământul primar, Editura Didactică și Pedagogică, București;
Bălan, Paula, 1996, Muzica pentru cei mici, Editura Petra Dia, Iași;
Bârlogeanu, Lavinia, 2001, Psihopedagogia Artei-Educația Estetică, Editura Polirom, Iași;
Breazu, Marcel, 1964, Educația Estetică Prin Artă și Literatură, Editura Academiei Republicii Populare Române, București.

Oportunități ale integrării TIC la disciplina Istorie

De **Alina Răilean**

Liceul Teoretic Mihai Eminescu, orașul Florești (Florești)

Actualmente, dezvoltarea Tehnologiilor Informaționale și Comunicării constituie un element definitoriu al societății, pe care educația are menirea de a valorifica. În Republica Moldova, în procesul de modernizare a curriculumului școlar un rol important îl ocupă noile tehnologii informaționale și comunicaționale. Elevii

au posibilitate să-și îmbunătățească cunoștințele, coordonator fiind profesorul, care, pe lângă metodele tradiționale completate cu cele moderne, folosește noile tehnologii. Lumea contemporană reprezintă o permanentă și inedită provocare pentru educație, crește volumul de informație ce trebuie analizat, la necesitatea utilizării calculatorului atât în viața de zi cu zi cât și în procesul instructiv-educativ. Profesorul trăiește el însuși într-o societate în schimbare și din fericire, în prima linie a schimbării, astfel încât va trebui să se adapteze, să se acomodeze, să se perfecționeze continuu.

Consider că, cu cât orele sunt mai practice, cu cât folosesc mai mult imagini și sonor, cu cât elevul este pus să facă un lucru practic, cu atât sporește atenția lui față de ceea ce predă profesorul. Am ajuns la concluzia că cu ajutorul TIC înțelegerea fenomenelor istorice este mai bună, mai clară și mai interesantă, având avantaje și profesorul și elevul: pentru profesor: 1) suport instrumental variat, 2) diversitatea strategiilor de lucru, 3) utilizarea multidisciplinarității/ transdisciplinarității/ interdisciplinarității. Pentru elev: 1) exploatarea elementelor TIC ca resurse necesare în învățare, în asigurarea calității procesului educațional, 2) încurajarea studierii individuale și în grup, 3) creșterea încrederii elevilor în procesul de evaluare obiectivă.

Dar totodată există și riscul de a pierde din vedere unele aspecte cheie privind practica didactică: pentru profesor: dificultate de selecție a informației din punct de vedere științific, plagiatul, timpul; pentru elev: în loc de procesul de socializare reală se dezvoltă atracția către mediile virtuale, renunțarea la mijloace de educație tradițională, poziția fizică nefirească a corpului.

În scopul dezvoltării competenței digitale în domeniul tehnologiilor informaționale și comunicaționale (TIC), am folosit la lecțiile de istorie pentru motivarea elevilor, captarea atenției filmulețe tematice de 2-3 minute. De exemplu, în clasa a V-a, la subiectul: „Civilizația traco-geto-dacă”, am prezentat imnul geto-dacilor și imagini care au captat atenția elevilor pe parcursul lecției.

Prezentările PowerPoint, spre exemplu, oferă elevilor și profesorilor o abordare multidisciplinară și contribuie la dezvoltarea capacităților de cunoaștere, deci oferă o varietate de prezentare tuturor participanților. La subiectul „Țara Românească în timpul lui Mircea cel Bătrîn”, clasa a VI-a, am utilizat filmul de 3 minute „Întâlnirea lui Baiazid și Mircea cel Bătrîn”, elevii fiind motivați și interesați ce se va întâmpla în continuare; astfel, au observat patriotismul domnitorului, fiind un exemplu pentru elevi, iar la sfârșitul lecției am prezentat un fragment din Scrisoarea a III-a, de Mihai Eminescu, motivându-i să caute acasă continuarea și pregătindu-se pentru următoarea lecție, răspunzând la întrebările date pentru acasă.

Utilizând elementele de mai sus, elevul este motivat spre cunoaștere, iar profesorul să identifice căi optime de realizare a obiectivelor preconizate în cadrul activității. Folosind un blog și nu o pagină simplă de web, profesorul poate primi comentarii și întrebări de la elevii săi chiar prin intermediul blogului, la lecția respectivă.

În clasa a X-a, la subiectul „Cultura Greciei și Romei”, elevii au avut de prezentat tema de acasă prin intermediul VoiceThread – instrument de lucru colaborativ care permite unui utilizator înregistrat să partajeze imagini, să scrie, să înregistreze un comentariu audio, nu sa reușit la lecție să analizăm toate proiectele dar am creat un grup pe rețele de socializare prin care

am analizat proiectele, deci poate fi utilizat în educația la distanță, permițând utilizatorilor înregistrați să urmărească lecția la ceva vreme după ce ea a fost realizată cu ajutorul VoiceThread dezvoltând creativitatea la elevi. Iar la același subiect, la clasa a X-a U2, elevii au realizat tema prin intermediul Thinglink, completând pagina cu informație, video, imagini, plasând proiectele pe pagina de grup, unde le puteau vedea toți membrii grupului. La subiectul „Etnogeneza românească”, elevii trebuiau să studieze tema realizând o comunicare prin intermediul Blabberize – au ales o personalitate istorică și au explicat etnogeneza românească.

Avantajul lecțiilor în format electronic este acela că elevul poate avea acces la ele nu doar în timpul orei, când profesorul explică, ci și după, pentru a relua anumite aspecte. Iar cu elevii din clasa a IX-a, participând în cadrul programului eTwinning, la un proiect internațional „Destine separate”, am realizat video conferință cu elevii clasei a VIII-a din Ploiești, România. Prin participarea la proiecte online, elevii au posibilitatea de a comunica cu alți elevi din țările participante, să afle elemente specifice culturale, istorice, să își perfecționeze competențele digitale și comunicare într-o limbă străină.

Prin intermediul acestor instrumente web, né-am dezvoltat (atât elevii, cât și profesorii) abilități de utilizare a calculatorului, de prezentare, elaborare de proiecte, colaborare cu colegii. Lecțiile devin mai atractive, sunt implicați mai mulți elevi în procesul de predare-învățare.

Incluzând și experimentând tehnologiile moderne în demersul didactic, am ajuns la concluzia: TIC te ajută să facilitezi procesul de predare-învățare; să crești atractivitatea pentru materia predată; să motivezi și să implici mai mult elevii în cadrul lecțiilor; să eficientizezi administrarea proceselor educaționale, înțelegerea mai bine a temei predate, reducerea stării de emotivitate a elevilor, aprofundarea cunoștințelor și dezvoltarea abilităților practice. TIC pune la dispoziție un șir de oportunități în primul rând pentru elevi, care își personalizează accesul la resurse informaționale și modalitatea de prezentare a acestora punând accent pe competențele proprii. Pentru a utiliza noile tehnologii, cadrele didactice trebuie să aibă formate un șir de competențe care îl vor ajuta în procesul de utilizare a tuturor tehnologiilor disponibile. Astfel, utilizarea TIC asigură eficacitatea realizării cerințelor curriculumului și procesului educațional.

Cum se îmbină digitalul cu jocul didactic pentru rețeta unei lecții reușite

De **Luiza Lavinia Pascal**

Colegiul Tehnic Matei Corvin, Hunedoara (Hunedoara)

La disciplinele pentru care este prevăzută o singură oră pe săptămână, avem mereu stresul legat de resursa timp. Suntem urmăriți de provocarea: „Mai reduc din conținuturi sau renunț la anumite tipuri de exerciții și la jocuri?”. Articolul este o pledoarie pentru a aduce resurse digitale și în lecțiile predate în clasă, în special pentru evaluare. Include un exemplu, din practica personală, de abordare a unei lecții de istorie derulată pe o perioadă de timp mai lungă, cu caracter integrat, bazată pe învățare experiențială.

Istoria și geografia, iată două discipline pentru care parcă nu avem niciodată suficient timp pentru a aborda, cu lejeritate, conținuturi sau de a crea competențe. Acest lucru are o explicație simplă: o singură oră pe săptămână raportată la multitudinea de competențe specifice pe care ar trebui să le formăm pare o resursă temporală inefficientă.

Da, și istoria și geografia pot fi abordate integrat, și atunci nu mai suntem condiționați de acea oră (50 minute) pe săptămână. Ar mai fi o soluție: centrarea atenției pe formarea de competențe abordând conținuturile prin intermediul unor jocuri atractive, folosind tehnologia și transferând rolul principal, activ, elevilor. Învățarea experiențială – punerea în scenă, aducerea în clasă a personajelor/ personalităților istorice, spre exemplu aduce cu sine o învățare trainică, într-un timp scurt și pentru timp îndelungat.

Iată un exemplu de abordare a unei lecții de istorie, în care elevii își formează și competențe lingvistice, și artistice, și digitale, și logico-matematice, iar resursa timp trece în plan secund, dispărând stresul „Nu am timp! E imperios necesar să renunț la anumite tipuri de experiențe pentru că am multă materie de predat!”. Este o activitate de recapitulare și consolidare a cunoștințelor realizată pe parcursul a 3 ore (săptămâni). Pornind de la personalitățile importante ale istoriei românilor, se urmărește realizarea de conexiuni între cunoștințele acumulate și aplicarea lor în diverse contexte create pentru formare de competențe.

Reactualizarea cunoștințelor se realizează prin intermediul unui joc foarte îndrăgit de către elevi: Bingo (cu personalități istorice). Elevii primesc o fișă cu o rețea de 9 pătrate cu structura de 3×3 și o listă cu 9 personalități istorice despre care am povestit în lecțiile anterioare. Fiecare elev își completează rețeaua scriind câte un nume în fiecare pătrat, în ordinea dorită. Apoi, cadrul didactic citește enunțuri care au legătură cu personalitățile, copiii bifând fiecare pătrat corespunzător domnitorului recunoscut în descriere. Cine realizează o linie de pătrate bifate strigă: BINGO!

Domnitori legendari: 1. Decebal; 2. Traian; 3. Mircea cel Bătrân; 4. Vlad Țepeș; 5. Iancu de Hunedoara; 6. Matei Corvin; 7. Ștefan cel Mare; 8. Mihai Viteazul; 9. Alexandru Ioan Cuza.

Enunțuri sau expresii prin care aceștia sunt descriși:

- Supranumit „Dracula”, a avut trei domnii în Țara Românească. Este recunoscut pentru „Atacul de noapte”.
- Rege néinficat al dacilor.
- Domn al Moldovei în epoca medievală, „mic la stat, mare la sfat”, a ctitorit biserici și mănăstiri și a construit cetăți. Este foarte cunoscută una dintre importanțele sale victorii în urma bătăliei de la Vaslui – Podul Înalt.
- Împărat roman dornic de cuceriri, impresionat de bogățiile și poziția geografică a Daciei.

- Unul dintre cei mai mari regi ai Ungariei, fiul lui Iancu de Hunedoara, numele lui este important pentru școala noastră.
- A realizat Mica Unire, fiind ales domn al Moldovei și al Țării Românești, cunoscut pentru respectul său față de țărani și dorința de a le ușura viața.
- Domnitor înțelept, bunicul lui Vlad Țepeș, conduce oastea Țării Românești în lupta de la Rovine. Mihai Eminescu îi descrie curajul și iubirea de neam în poezia Scrisoarea III.
- Voievod al Transilvaniei, personalitate simbolică a localității și a județului nostru, a ieșit victorios în lupta de la Belgrad.
- Domn al Țării Românești, realizează prima „unire” a țărilor române.

O altă sarcină, având ca termen de realizare 2 ore de lucru în echipă, dar și timp pentru studiu individual acasă, este reprezentată de realizarea unui proiect. Prin tragerea dintr-un săculeț a unei imagini cu chipul unui domnitor, fiecare echipă are ca sarcină recunoașterea acestuia și realizarea unui proiect după un plan dinainte stabilit, realizat de către copii și discutat cu învățătoarea. Se caută informații inedite, imagini, legende, povestioare – altele decât cele citite la clasă – și se realizează cărțile. Prezentarea lor este un moment important la care trebuie să participe fiecare membru al echipelor, la fel ca și în ceea ce privește munca de informare, creare, redactare. Pe lângă expunerea conținutului și elementelor componente ale fiecărei cărți, echipele trebuie să atribuie unui membru rolul personalității despre care „vorbesc” în cărțile lor, și care va fi costumat și machiat astfel încât să fie cât mai aproape de model. Ca prezentarea să fie inedită, se pot folosi de fragmente din filme, cântece, poezii.

Evaluarea activității se poate realiza prin intermediul unui test Kahoot, foarte ușor de aplicat și extrem de apreciat de către elevi. Pe lângă faptul că se desfășoară într-un timp scurt, oferă un feedback rapid, obiectiv, fiecare elev conștientizând unde a greșit, care era răspunsul corect. Link-ul spre Kahoot-ul realizat și utilizat:

create.kahoot.it/details/8b9e1484-b6c8-4254-9c98-266c1ff61e38

Se mai pot utiliza:

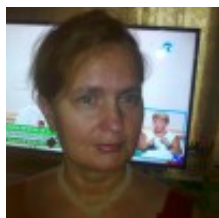
Activitatea de învățare propusă are deschidere și spre alte discipline:

- Matematică (ani, secole, cifre romane, calculul anilor de domnie);
- Arte vizuale și abilități practice (coperta proiectului, colaje și desene pentru filele cărții, mandale);
- Limba și literatura română (legende, povești, povestiri, poezii istorice);
- Geografie (teritorii, poziție geografică, influența reliefului);
- Limba engleză (jocuri pe BBC History).

Resurse Junior Achievement și sprijin pe perioada pandemiei

De **Cornelia-Petronela Nastase**

Scoala Profesională Specială Sfântul Stelian, Botoșani (Botoșani)

Trebuie să recunoaștem că eforturile de acceptare a unei perioade de tranziție în viața oamenilor nu este tocmai bine văzută. Mai ales când nu curge lapte și miere. În pandemie. Totuși, una din calitățile ființei umane este adaptarea fie la un spațiu nou, la o situație, eveniment, fie în alte comunități. Aceasta a fost și situația profesorilor, a părinților și elevilor, a școlii românești. O perioadă plină de incertitudini, în care au trebuit să se reinventeze căutând singuri soluții sau acceptând programele puse la dispoziție de experți în educație. Una din programele care m-au ghidat și mi-au fost scut în pandemie au fost cele oferite de Junior Achievement România.

Cel mai frumos lucru pus la dispoziție celor din sistemul de învățământ, atât profesorilor cât și elevilor au fost webinarele care au venit să sprijine mult activitatea didactică. Gratuit.

Dacă anul școlar trecut a fost o familiarizare cu platforma, parteneriat între ei și școala mea, anul acesta școlar nevoia de adaptare ne-au determinat să luăm în serios resursele educaționale puse la dispoziție pe diverse domenii - Educația pentru sănătate, Abilități de viață, Educația pentru orientarea profesională, Educația financiară, Antreprenoriat - puse la dispoziție atât prin ghiduri, programe și cel mai strășnic lucru; webinarele, minuțios organizate astfel să vină în sprijinul tuturor: elevi, profesori.

Dacă la școala online numai elevul știe importanța acestor resurse, la revenirea în format fizic alta a fost abordarea, implicarea, înțelegerea. A fost nevoie de formarea și dezvoltarea unor noi deprinderi intelectuale, psihomotrice; capacitate de efort intelectual, stăpânire de sine, pe perioada a 45 de minute cât durează un webinar. Vorbim de liceeni cu ușoare dificultăți de învățare. Au fost webinare adresate și celor din învățământul gimnazial. De menționat că invitați să susțină webinarele au fost tineri care prin exemplul personal au reușit o inserție pe piața muncii demne de apreciat, cum s-au prezentat ei la interviu, cum au realizat ei un C.V. (chiar dacă nu au reușit din prima încercare să obțină job-ul dorit, dar nu a fost decât rampa de lansare și experiența către visul de carieră) acestea fiind și tematicile făcând obiectul întâlnirilor. Amintesc câteva întâlniri: Un interviu de succes, Rolul muncii în viață, Crearea unui CV de succes, Viitorul e la școală, Abilități necesare în contextul actual. Multe pe educație financiară: Cardul meu, Planificare finanțe, Bugetul meu de venituri și cheltuieli, Carduri și modalități de plată. Pentru mediu: Tranziția energetică, meserie de viitor.

Dacă inițial elevi au fost inițiați în grupuri mici, perechi, sau individual, performanța a fost și de participare la aceste webinare în sala de clasă. Primul webinar de grup la care a fost o participare de grup și au fost tare incantați a fost „Descoperă-ți interesele. Sau Cariera, 10 sfaturi pentru adolescenți”. Webinare care vin mult în ajutorul profesorilor, le ușurează mult munca cu elevii în formarea de noi competențe; aceea de comunicare, nu într-o limbă străină, ci în limba română. Ca mai apoi dezvoltarea lor. De etică. Dacă inițial au urmărit webinarele la calculator, pe parcurs au reușit să intre cu telefoanele lor în diverse aplicații; Microsoft Teams, astfel dobândind noi competențe și elevii Școlii profesionale speciale Sf. Stelian; cele digitale (la care, să recunoaștem, unii stau foarte bine), unde noi avem de învățat. Au reușit să comunice cu elevii din țară și să fie parte integrantă din sesiuni, au pus întrebări atât în scris cât și în direct cu formatorii.

Au fost sesiuni și destinate expres profesorilor: Cum să acceseze platforma, cum pot participa la webinar, completând formulare, cum pot intra în posesia diplomelor imediat după participare - „Profesorul, arhitect al viitorului, fără emisii de CO2. Ne dezvoltăm prin feedback” - la care au răspuns mulți profesori ai școlii.

Cele mai dificile pentru profesori consider că sunt cursurile (gratuite) oferite prin Microsoft, la care profesorii trebuie să fie la curent, tot prin webinare oferite pe durata a 2 ore; Microsoft Learn (jobincubator.ro/resurse), pe care cu greu am reușit să le parcurg și să intru în posesia diplomelor de abilități digitale, care au „valoare internațională”.

Mai doresc să menționez un partener extraordinar în educația elevilor și din învățământul primar și gimnazial și liceal a fost Ursulețul Tedi, care a ținut companie elevilor pe perioada pandemiei, la școala online, și le-a venit mult în ajutor. Mai ales la cei din învățământul primar și gimnazial formându-le deprinderile necesare însușirii scris-cititului, a unor abilități de viață, prin jocurile de pe platforma „Școala siguranței cu Ursulețul Tedy”, tedi.ro/jocuri. Cum să prepare un suc, cum să prepare un sandwich, labirinturile prin care pot ajuta un copil să ajungă acasă, cu impact și în plan emoțional, învingându-și temerile și că pot fi capabili, utili. „Mici programatori” a fost, de asemenea, foarte util. Aici părinții au fost la înălțime, învățând alături de copii și dirijându-i, preluând și o parte din rolul profesorilor.

La liceeni putem vorbi și de formarea deprinderilor de voluntariat. Cum pot să-i ajute pe cei mici? Mai întâi învățând fiecare joc în parte. Iar la întâlnirile în format fizic au dat dovadă de profesionalism și au demonstrat că pot fi capabili la rândul lor să ajute.

Genially și eTwinning în activități de învățare

De **Anamaria Corina Golumbeanu**

Școala Gimnazială Ion Țuculescu, Craiova (Dolj)

În perioada mai – iunie am urmat cursul „Genially și eTwinning: Experițe interactive de învățare colaborativă”, curs susținut de ambasadori Genially și ambasadori eTwinning pe platforma iTeach. În urma participării la acest curs, am descoperit un instrument web 2.0 care își merită numele cu prisosință: Genially (genial.ly). Cu ajutorul acestui instrument se pot crea prezentări, imagini interactive, infografice, teste, toate îmbogățite cu elemente de interactivitate și animație. Instrumentul este ușor de folosit, având o bibliotecă consistentă de șabloane. Dispunând de acest instrument, am realizat câteva activități în proiectele eTwinning pe care le aveam în derulare.

Unul dintre proiectele eTwinning este „Using percents in practice”. În acest proiect, elevii au abordat diverse situații în care se folosesc procente. Ei au creat probleme cu mărimi și micșorări de prețuri, probleme cu depozite la bancă și dobânzi. Evident că am organizat activități colaborative care au solicitat și abilități de utilizare de instrumente și tehnici specifice artelor precum concursul de logo-uri și concursul de mascote.

Aceste activități au dezvoltat spiritul critic al elevilor, limbajul artistic și au spart bariere în exprimarea ideilor. Dar, fiind un proiect din domeniul științelor, am organizat și activități de celebrare a diverselor manifestări din domeniu. Astfel, am marcat Ziua Pi și Ziua eTwinning prin crearea de postere, iar Ziua fetelor și femeilor din domeniul științelor prin crearea unui calendar în colaborare cu ceilalți parteneri. Crearea calendarului a fost un bun prilej de dezvoltare a competențelor culturale și de patrimoniu cât și de orientare profesională prin exemple găsite.

Luna aprilie este Luna Internațională a Astronomiei. Elevii au avut de efectuat activități practice de observare a spectrului razelor solare și postere despre planeta Marte. Cu acest prilej, am creat un test folosind Genially, utilizând un șablon din biblioteca de șabloane de pe platformă, iar pentru coloana sonoră am utilizat o melodie din arhiva gratuită freemusicarchive.org.

Un alt proiect eTwinning în care am organizat o activitate Genially este „Geometric shapes on my street” (twinspace.etwinning.net/124147/home). În acest proiect, elevii au fost invitați să observe diverse obiecte și să identifice figuri geometrice elementare, să măsoare și să calculeze perimetrul și aria. Astfel, elevii au folosit Google Map pentru a identifica un traseu la alegere și obiective importante pe traseul respectiv. Apoi elevii au făcut poze. Am strâns pozele și am realizat împreună un videoclip de prezentare. Cu această ocazie, elevii au descoperit figuri geometrice elementare în elemente de arhitectură urbană.

În cadrul manifestării Europe Code Week, am organizat un eveniment eTwinning în care elevii erau îndrumați să utilizeze tutorialul tip scratch studio.code.org/s/frozen/, pentru a crea figuri geometrice. Astfel elevii și-au consolidat cunoștințele despre proprietățile figurilor geometrice concomitent cu dezvoltarea competențelor TIC. O activitate pe care am organizat-o a fost concursul de mascote. Pentru că partenerii au folosit diverse mijloace de realizare a mascotelor, am introdus trei secțiuni: Mascote realizate handmade, Mascote realizate digital utilizând Geogebra (www.geogebra.org), Mascote realizate în colaborare. Activitatea a fost îndrăgită de elevi, participând în număr mare chiar dacă a fost organizată în perioada când activitățile didactice s-au desfășurat online din cauza pandemiei. Activitatea Genially propusă s-a bazat pe jocul Tangram. Astfel, am creat o imagine interactivă care oferă elevilor posibilitatea să joace Tangram – element interactiv din biblioteca Genially.

Elevii au mai avut de citit o pagină cu sarcinile de lucru colaborativ și de depozitat imagini cu produsele finale. Au lucrat în echipe, având de reprodus o figură Tangram ca poster, de recunoscut triunghiurile dreptunghice din figură, de măsurat lungimile catetelor și de aplicat teorema lui Pitagora. Această activitate a fost ca o lecție de recapitulare finală la Teorema lui Pitagora (twinspace.etwinning.net/12417/pages/page/1688239). Copiii au participat cu interes, indiferent de nivelul lor de cunoștințe. A fost o activitate relaxantă, care a strecurat teorema lui Pitagora în joacă.

Profesorul are însă un rol important în crearea unei resurse utile elevilor, iar Genially este un instrument deosebit de util prin conținutul mare de șabloane, prin efectele de interactivitate și de animație oferite.

Proiectul eTwinning Future journalists – egalitate de gen, SDG, schimbări climatice

De **Carmen-Mirela Butaciu**

Liceul Atanasie Marienescu, Lipova (Arad)

Mass-media contribuie la procesul de democratizare, fiind considerate al patrulea pilon al democrației. Trăim într-o societate tot mai complexă, în care democrațiile sunt amenințate de ascensiunea rețelelor sociale, având un efect distorsionant asupra percepției noastre asupra realității. Supravegherea în masă, dezinformarea, încrederea scăzută în instituții și jurnalism subminează valorile democratice și guvernarea, ceea ce pune preocupări globale crescute, în special în actuala criză globală. Elevii noștri devin jurnaliști și persoane-ancoră hotărâți să investigheze diverse aspecte ale obiectivelor dezvoltării durabile, cum ar fi tehnologia, egalitatea de gen, schimbările climatice, folosind o gamă largă de mijloace media: jurnalism tipărit (ziare și

reviste) și videoclipuri, prin intermediul unei game de platforme educaționale și instrumente Web 2.0.

Proiectul nostru are ca scop dezvoltarea alfabetizării media și a gândirii critice prin învățarea modului în care limba și media sunt utilizate pentru a modifica opinia publică. Atingem obiectivele folosind diverse teme, studiind și folosind aplicații media pentru a evidenția implicațiile care pot fi generalizate, astfel încât acestea să ducă la o conștientizare sporită și să contribuie la gândirea critică atât a elevilor proiectului, cât și a elevilor și a profesorilor externi, putând beneficia din materiale. Intenționăm să oferim elevilor posibilitatea de a-și face prieteni din Europa+, de a învăța despre culturi/ limbi, de a-și îmbunătăți abilitățile TIC. Rezultatele comune sunt un canal YouTube/ ziar/ site web/ cărți electronice. La final, școlile adună/ împărtășesc cu toți elevii, personalul, părinții, comunitatea prin intermediul site-urilor școlare etc.

Elevii nu numai că explorează jurnalismul, efectuează cercetări, practică abilitățile de alfabetizare/ TIC, ci sunt creativi în gândire și atenți la cititorii/ audiența din țările europene. Elevii editează/ filmează documentare folosind instrumente TIC/ platforme digitale, crează postări pe pagina de pornire, își organizează colegii pentru a desfășura activități cum ar fi asamblarea de lucrări digitale, partajarea și încărcarea lor pe Twinspace. Administratorii organizează colegii cum să vorbească despre documentare/ editeze pe Pagini/ Forumul Elevilor, să participe la sondaje care oferă feedback cu privire la rezultate. Creăm fire pe Twinspace pentru a permite elevilor să trimită voturi/ opinii legate de subiect/ practică. De ex. produsele sunt informative, au o gamă largă de caracteristici privind tehnologia, egalitatea de gen, schimbările climatice. În producerea de documente explorează, scriu, înregistrează, ceea ce le permite să devină cetățeni europeni. Elevii/ profesorii mențin legături puternice, fac schimb de concluzii, informații/idei prin scrisori, e-mail, întâlniri online, site-uri web, Twinspace. Ne propunem să abordăm și să dobândim competențe lingvistice și digitale, dezvoltând abilități de citire și scriere în învățarea limbilor străine. Proiectele individuale și comune la final sunt partajate cu toți elevii, familiile lor, comunitatea largă, promovând o înțelegere mare și toleranță a asemănărilor și a diferențelor dintre culturi și limbi.

Proiectul este atribuit în principal disciplinei engleză, dar abordarea metodologică este cea cu învățarea transcurriculară, abordând o serie de teme precum tehnologia, egalitatea de gen, schimbările climatice etc. Elevii își exersează limba engleză comunicând cu colegii din diferite țări, îmbunătățindu-și abilitățile de comunicare, dezvoltând și abilități de conducere, antreprenoriale. Elevii și profesorii folosesc instrumente TIC pentru a-și crește capacitatea de utilizare a tehnologiei. Abilitatea lor artistică se îmbunătățește datorită designului videoclipurilor de știri.

Proiectul nostru poate fi integrat în multe arii curriculare precum engleză, psihologie, tehnologie, științe, studii umanistice. Elevii învață să folosească un limbaj persuasiv și să reflecteze asupra puterii limbajului, să analizeze și să producă lucrări lingvistice de articole de ziar (online), să învețe cum influențează limbajul luarea deciziilor și cum gândim, creșterea gradului de conștientizare a valorilor democratice, recunoașterea importanței alfabetizării mediatice și a gândirii critice și sporirea conștientizării interculturale. Își întăresc abilitățile de gândire critică utilizând noi tehnologii și metode de comunicare în cercetare, crescând dialogul intercultural între prietenii „electronici”, obținând o mai

mare autonomie și stimă de sine prin dezvoltarea abilităților analitice, media și de vorbire (discursuri, dezbateri), apartenența socială, competențe civice, interculturale, promovarea drepturilor democratice, fundamentale, precum și a cetățeniei active. Școlile își îmbunătățesc abordările pedagogice, sporesc satisfacția și motivația, consolidând profilul profesional al cadrelor didactice, cu o cultură TIC îmbunătățită în școli, o colaborare sporită între școli și părțile interesate și o capacitate sporită de a declanșa schimbări în ceea ce privește modernizarea.

Documentarele fiecărei școli partenere sunt publicate pe diverse platforme de știri și elevii/profesorii sunt implicați în Grupul FB, Padlet, Twinspace, știri naționale etc. Membrii folosesc în cea mai mare parte Twinmail pentru a comunica/ a face anunțuri și folosesc în mare măsură Whatsapp pentru a deveni mai coordonați, pentru a atinge standardele pentru prezentări/ activități de exersare a englezei. Formăm un grup FB pentru a comunica mai rapid/ încărcă documentare cu ușurință. Produsele finale sunt compilate în cărți electronice/ Etwin News Channel/ știri despre proiect pe diferite site-uri. Creăm chestionare privind rezultatele/impactul asupra școlilor/ standardelor noastre pentru a vedea dacă se obțin rezultatele așteptate. Elevii sunt foarte activi în Twinspace/ FB/ grupuri. Au responsabilități precum editarea/ filmarea videoclipurilor și a documentarelor, participarea la procesul de votare. Fiecare școală lucrează pentru aceeași temă și concepte și urmează aceiași pași și procese. De asemenea, lucrează în echipe mixte, au tematici stabilite de ei, promovează o campanie pentru drepturile copilului/ #together at home. Avem rezultate comune partajate pe canalul Youtube/ ziarul european+ în limba engleză ce cuprind lucrările elevilor/ site-urile web, grupul/ pagina FB, Twinspace, revista lunară, blog, ziarul online lunar etc.

<https://youtu.be/M46jPr7yZGs>

Pentru a asigura securitatea elevilor și a profesorilor pe net, studiem Netiquette și Copyright de la începutul proiectului. Pentru fiecare elev, profesorii primesc permisiunea părinților de a publica videoclipuri online în vederea asigurării securității lor electronice. Mai mult, elevii își împărtășesc liber lucrările atât pe grupurile FB, Twinspace, Whatsapp și își exprimă opiniile prin comentarii la postările partenerilor. Pe Twinspace, numai membrii pot vedea și acesa numele și detaliile elevilor. Pe FB formăm un grup privat, astfel încât persoanele din exterior să nu poată accesa numele, fotografiile sau videoclipurile. Folosim instrumente TIC precum Genially pentru a afișa introducerea agendelor de proiect și lunare, Canva, Postermywall etc. pentru a proiecta sigle și afișe, Genially, Ourbox, Adobe Spark, Flipsnack, Storyjumper, Calameo, Joomag, Anyflip, Utellstory etc. pentru a face anunțuri și pentru a partaja produsele și rezultatele finale, pentru chestionare și sondaje pentru a vedea impactul și rezultatele actuale și finale. Toate videoclipurile sunt editate de elevi prin cele mai adecvate aplicații de editare necesare și platforme digitale, cum ar fi VivaVideo, Scoompa, Movie Editor, VideoCollage, Animoto, Kizoa, AdobeSpark, Quik, Biugo, SpeakPic etc. Fiecare elev are acces la Twinspace folosind nume de utilizator și parole personale. Pentru a spori vizibilitatea proiectului, împărtășim știri pe o gamă largă de site-uri despre proces, activități și produse. Pentru a disemina în continuare, fiecare partener organizează consilii școlare sau expoziții, rezultatele și produsele fiind publicate pe diferite platforme. Avem, de asemenea, o pagină dedicată instrumentelor web pentru ca partenerii să-și sporească și să-și îmbunătățească

rezerva de utilizare și cunoștințele de tehnologie în educație, precum și tutoriale și evaluările elevilor cu privire la unele instrumente. De asemenea, tutorialele informale sunt oferite liber și prompt ori de câte ori apare nevoia, prin învățare valoroasă de la egal la egal, atât între elevi, cât și între profesori.

Elevii au curaj să se exprime în engleză, acest proiect fiind o experiență nouă pentru ei, dar cu un progres clar și empatie. Elevilor noștri le place foarte mult să participe, să asculte, să citească răspunsurile altor elevi, să practice engleza, să comunice cu prietenii lor. Devin extrem de pasionați să-și afișeze lucrările și, astfel, petrec mult timp citind și schimbând idei. Deși la început unii înregistrează cu trac, se străduiesc foarte mult. Forumul elevilor este utilizat masiv, cu peste 5000 de postări, pentru a obține opiniile elevilor și ale profesorilor cu privire la procesul de proiect, activități și rezultate.

Pentru evaluare, creăm atât pentru profesori cât și pentru elevi pre/ mijloc/ post sondaje pentru a obține punctele lor de vedere separat. Ca produse finale, școlile partenere fondează un canal YouTube intitulat Etwin News, un ziar, un site web și o varietate de cărți electronice colecționate și partajate cu elevii, personalul, părinții și comunitatea largă prin intermediul site-urilor școlare, social media, precum și un TwinSpace public. De asemenea, fabricăm logo-uri, postere, prezentări, prezentări multimedia care documentează și reflectează asupra analizei studenților asupra beneficiilor proiectelor eTwinning în articole online în diferite contexte de actualitate, discursuri, linii ghidatoare pentru a recunoaște propaganda și efectele negative asupra democrației, sondaje, discuții pe forum, discuții de chat concepute de studenți pentru a analiza utilizarea mass-media în țările lor. Produc materiale de diseminare, de ex. pliante, videoclipuri, postere, expoziție virtuală. Astfel, standardele consolidează/ promovează conștientizarea cetățeniei europene, învățarea/ practica valorilor sociale/ civice esențiale, cum ar fi cetățenia, egalitatea de șanse, respectul, consolidarea abilităților de cercetare/ documentare, utilizarea TIC în compunerea de texte/ videoclipuri jurnalistice, aprofundarea cunoașterii/ promovării artistice/ a mediului natural, practicarea/ îmbunătățirea stăpânirii limbii-țintă, dezvoltarea abilităților de scriere/ vorbire, a abilității de vorbire în public, munca în colaborare, dezvoltarea abilităților de anchetă/gândire critică/conștientizare europeană, devenind cetățeni ecologiști, activi și responsabili.

Împreună cu elevii mei harnici, participăm și realizăm cu succes toate activitățile. Îmi asum rolul de ghid, de monitorizare, precum și de cursant, roluri ușor interschimbabile cu elevii mei în procesarea și lucrările lor de documentare. Accept cu ușurință propuneri de la prieteni eTwinning cu privire la sugestii de rezolvare a sarcinilor sau îmbunătățirea nivelului de calitate al proiectului. Pe parcurs, sunt organizate tutoriale informale cu privire la finalizarea sarcinilor sau a utilizării și caracteristicile instrumentelor web, la care particip constant. Mai mult, păstrăm legături puternice cu toți colegii eTwinning, în ciuda barierelor lingvistice, răspundem rapid și cu înțelepciune la orice problemă care ar putea apărea de-a lungul cursului proiectului și păstrăm un mediu de lucru și o atmosferă adecvată entuziastă. În plus, lucrările elevilor mei sunt foarte apreciate de colegii noștri, inducând temeinicia și perseverența lor. Concentrarea eforturilor către obiective similare comune ale partenerilor noștri europeni și eTwinning+ este o experiență deosebit de importantă pentru noi. Mai mult, relațiile adânc înrădăcinate conduc la colaborarea în

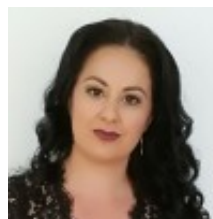
viitoare proiecte eTwinning, pentru a stabili parteneriate de fraternitate între școala noastră și cele ale unor parteneri, în afară de cea cu școala Ordu realizată în urma colaborării anterioare a Etwinning cu fondatorul Asli.Celik, cu care scriu și o aplicație Erasmus +, alte posibile Erasmus + și în viitor. Îmi îndeplinesc cu entuziasm toate sarcinile, comunic în grupul de WhatsApp, monitorizez grupul Whatsapp al elevilor. De asemenea, compilez rezultatele într-o expoziție virtuală și videoclipul său, precum și multe lucrări comune și colective.

Videoclipul nostru educativ a fost ales printre primele 5 care au fost publicate ca rezultat al competiției Povestea mea cu eTwinning susținută de eTwinning România, de a cărei realizare suntem toți entuziaști, ținând cont de faptul că a fost al doilea an în care participăm la proiectele Etwinning și pentru unii elevi este pentru prima dată. Proiectul nostru este premiat cu Premiul II eTwinning european (runner-up) la categoria 12-15 ani și Premiul I eTwinning național la categoria 16-19 ani în 2020.

Proiectul eTwinning Kids are seeds, proiectul meu de suflet

De **Alina Mihăilescu**

Școala Gimnazială Grigore Mihăescu, Vlădești (Vâlcea)

A face parte din comunitatea eTwinning a fost cea mai frumoasă experiență pe care am avut-o în ultimul an și o recomand tuturor profesorilor pentru beneficiile pe care le aduce în activitatea didactică, dar și în plan personal. eTwinning, comunitatea școlară, europeană, ne conectează cu mediul profesional european și facilitează comunicarea și colaborarea între statele membre ale UE, implicând profesori și elevi în activități de învățare noi, diverse și interesante. Proiectul eTwinning „Kids are seeds” a fost un proiect complex, cu o abordare curriculară multidisciplinară, cu diverse activități care s-au încadrat perfect în contextul actual al educației și care a oferit profesorilor, copiilor și părinților, posibilitatea de a petrece timp de calitate, în perioada dificilă de pandemie, pe care am trăit-o cu toții.

Toate sarcinile proiectului au fost adaptate nivelului de vârstă al copiilor, au fost fascinante, variate și motivante, dezvoltând abilități creative, de comunicare și cooperare, obiectivul principal al proiectului fiind de fapt acela de a dezvolta imaginația și creativitatea copiilor. Pentru copiii mei, a fost prima dată când au interacționat și colaborat cu alți copii din diferite părți ale Europei. Au învățat folosind multe instrumente utile, care le vor fi cu siguranță, utile în viitor.

Copiii au fost implicați în activități creative de învățare, care i-au motivat și atras. S-au format echipe de lucru mixte. Înainte de a începe activitățile proiectului, copiii au avut întâlniri online cu

partenerii lor și acest lucru le-a inspirat progresul în proiect.

Am colaborat constant la whatsapp în grupul proiectului *Kids are seeds*, dar și pe forum sau întâlniri directe prezente în spațiul eTwinning. Au fost dezvoltate produse comune și au fost utilizate instrumente TIC adecvate pentru a facilita colaborarea. S-au format echipe transnaționale mixte pentru fiecare activitate, de exemplu pentru prezentarea fiecărei țări – copiii și-au prezentat țara, dansurile tradiționale, mâncarea tradițională, obiectivele turistice din țara lor; pentru Ziua Tatălui – copiii au scris scrisori, au făcut felicitări, poezii și desene cu ocazia acestor zile.

Elevii au fost susținuți și îndrumați de părinți, bunici și frații mai mari pentru a realiza cele mai spectaculoase lucrări. Timpul petrecut împreună a menținut sănătatea fizică și mentală în parametri optimi.

Participarea la acest proiect m-a ajutat să folosesc tehnologia digitală și să explorez noi instrumente și resurse de tehnologie digitală, iar abilitățile mele s-au îmbunătățit și s-au îmbogățit considerabil. Pentru copiii mei, a reprezentat prima ocazie de interacționare și colaborare cu alți copii din diferite părți ale Europei. Au învățat folosind multe instrumente utile, care le vor fi cu siguranță, utile în viitor. Părinții lor au apreciat foarte mult munca noastră și șansa de a participa la proiectul internațional de eTwinning KIDS ARE SEEDS. Ei au considerat că este motivant pentru copiii lor să învețe limba engleză și să arate valoarea practică a educației.

Pentru participarea mea și a copiilor mei la acest proiect, am obținut Certificatul Național de Calitate, Certificatul European de Calitate, dar și Premiul II la categoria Educație preșcolară (2020).

Feedback-ul în sistemele de e-learning

De **Maria Canter**

Colegiul Național Octavian Goga, Sibiu (Sibiu)

Feedback-ul este o parte esențială a programelor de educație și formare profesională; ajută la creșterea potențialului în diferitele etape de învățare și identifică acțiunile care trebuie întreprinse pentru a îmbunătăți performanța. Feedback-ul este o parte importantă a învățării și interacțiunii în sistemele de e-learning. La fel ca și feedback-ul oferit în învățarea tradițională, feedback-ul în e-learning presupune diferite strategii și vizează mai multe aspecte.

Primele studii despre feedback-ul sunt aproape 100 de ani și au apărut în psihologie o dată cu teoria behavioristă. Skinner, identificând o serie de principii de bază ale învățării, demonstrează că atât animalele cât și oamenii reacționează la „întăriri”, întărirea pozitivă, care furnizează recompensa așteptată; întărirea negativă, care permite evitarea unor stimuli

neplăcuți. Feedback-ul pozitiv a fost considerat „întărire pozitivă”, iar feedback-ul negativ a fost considerat „pedeapsă”.

Feedback-ul este o parte esențială a programelor de educație și formare profesională; ajută la creșterea potențialului în diferitele etape de învățare și identifică acțiunile care trebuie întreprinse pentru a îmbunătăți performanța. Poate fi pozitiv sau negativ și este folosit pentru a forma comportamente.

Feedback pozitiv – dacă un comportament sau o sarcină sunt realizate într-un mod corect atunci feedback-ul pozitiv oferă informații că acel comportament ar trebui să continue. Studiile au arătat [4] că feedback-ul pozitiv are efecte favorabile asupra motivației, auto-eficacității și performanței.

Feedback negativ – feedback-ul negativ indică faptul că un comportament sau activitate – sarcină nu a fost efectuată corect, astfel este necesară o schimbare de comportament.

Rowe subliniază [8] că feedback-ul regulat poate îmbunătăți motivația, ajuta studenții să se simtă în legătură cu instructorii lor, și ajuta la reducerea anxietății. Hattie și Timperley au sintetizat [3] un model de feedback care se concentrează pe sensul său. La dezvoltarea modelului s-au avut în vedere 3 „întrebări de feedback”: Unde doresc să ajung? (Care îmi sunt scopurile?), Cum ajung acolo? Care este pasul următor?

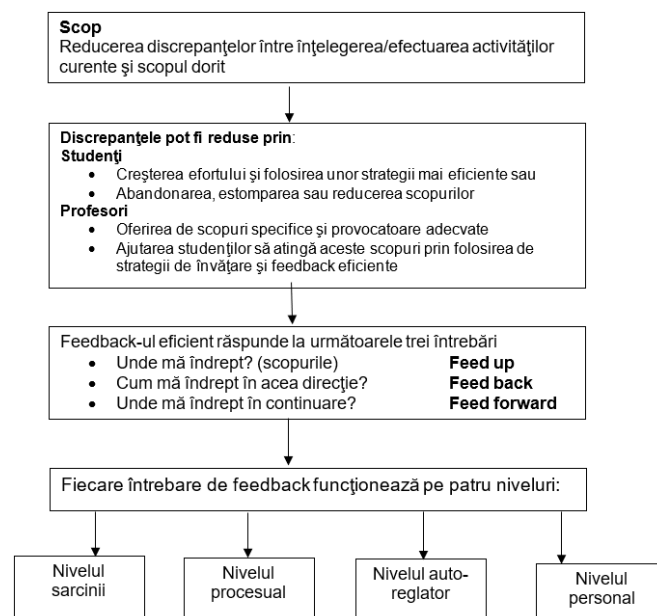

Figura 2.3 - Model de feedback pentru îmbunătățirea învățării

- Nivelul sarcinii. Cât de bine sunt înțelese/îndeplinite sarcinile de lucru
- Nivelul procesual. Principalele procese necesare pentru înțelegerea/îndeplinirea sarcinilor.
- Nivelul auto-reglator. Auto-monitorizarea, direcționare și regularea/reglarea acțiunilor
- Nivelul personal. Evaluări personale și efectul (de obicei pozitiv) asupra studentului

Feedback-ul este [2] o noțiune complexă care are cel puțin trei componente distincte pe care le numim feed up, feed back, and feed forward. Pentru a implementa un sistem de feedback, profesorul trebuie să le folosească pe toate trei.

- Feed Up. Prima componentă a unui feedback efektiv implică stabilirea unui scop clar. Când studenții înțeleg unde trebuie să ajungă se concentrează mai bine pe sarcinile de învățare.
- Feed Back. A doua componentă și cea mai cunoscută este feedback-ul, respectiv răspunsurile oferite elevilor/studenților de către profesor cu privire la activitatea lor. Aceste răspunsuri sunt în legătură directă cu scopurile învățării.
- Feed Forward. În urma datelor colectate de la etapa anterioară, profesorul planifică viitoarele etape de instruire, astfel de aici termenul feed forward.

Fiecare dintre aceste 3 componente ale unui sistem de feedback poate viza patru aspecte, respectiv feedback-ul cu privire la sarcină, cu privire la procesarea sarcinii, la autoreglare, precum și despre sine ca o persoană.

Brookhart arată [1] că strategiile de feedback pot varia ținând cont de mai multe dimensiuni: moment, cantitate, mod și cui îi este oferit.

- Momentul – când și cât de des este oferit feedback-ul
- Cantitate – o indicație folosirea principiilor lui Goldilocks [7]
- Mod – oral, scris, vizual/demonstrație
- Cui – individual/grup/clasă.

Feedback-ul este o parte importantă a învățării și interacțiunii în sistemele de e-learning. Astfel, feedback-ul în e-learning este mecanismul care tinde să înlocuiască profesorul care oferă comentarii, sfaturi, explicații și evaluează studenții procesul de învățare tradițional. În general, feedback-ul din e-learning are loc în procesul de evaluare; dar el poate fi furnizat unui student și în timpul navigării prin materialul de învățare, comunicare și colaborare cu alți studenți, în procesul de lucru cu informațiile personale și de gestionare a cursurilor. Chiar și alertele și memento-uri care de multe ori apar în sistemul de e-learning pot fi considerate ca feedback.

Vasylieva [10] remarcă faptul că feedback-ul poate îndeplini diferite funcții în e-learning conform efectelor pe care le are asupra învățării:

- poate informa studentul asupra corectitudinii răspunsului său
- poate „umple golurile” în cunoștințele studentului prin prezentarea informațiilor pe care acesta nu le cunoaște
- poate schimba concepțiile greșite pe care studentul le poate avea

La fel ca și feedback-ul oferit în învățarea tradițională, feedback-ul în e-learning presupune diferite strategii și vizează mai multe aspecte. S-au realizat și o serie de studii privind: tipurile de feedback în e-learning (Mandernach [5]), momentul oferirii feedback-ului (Mathan [6]), adaptarea feedback-ului, individual și la grup (Vasylieva [9]).

Bibliografie

1. Brookhart, S. M., (2008) How to give effective feedback to your student by the Association for Super vision and Curriculum Development, ISBN: 978-1-4166-0736-6
2. Fisher, D., Fre, N., (2009) Feed Up, Back, Forward November 2009 | Volume 67 | Number 3 ASCD Pages 20-25.
3. Hattie, J., Timperley, H., The Power of Feedback Review of

Educational Research, March 2007, Vol. 77, No. 1, pp. 81-112.

4. Ilies, R., Judge, T. A. (2005). Goal Regulation across Time: The Effects of Feedback and Affect. *Journal of Applied Psychology*, 90, 453-467.

5. Mandernach, B.J., (2005) Relative Effectiveness of Computer-based and Human Feedback for Enhancing Student Learning. *Journal of Educators Online* 2(1).

6. Mathan, S., (2003) Recasting the Feedback Debate: Benefits of Tutoring Error Detection and Correction Skills, PhD Thesis, Carnegie Mellon University, Pittsburgh.

7. Pappas, C., (2015) How To Apply The Goldilocks Principle In eLearning, eLearning Industry.

8. Rowe, A., (2011) „The Personal Dimension in Teaching: Why Students Value Feedback,” *International Journal of Educational Management*, vol. 25, no. 4, 2011, p. 347.

9. Vasylieva, E., Pechenizkiy, M., De Bra, P., (2008) Adaptation of Elaborated Feedback in e-Learning, LNCS 5149, pp. 235-244, Springer-Verlag Berlin Heidelberg.

10. Vasylieva, E., Pechenizkiy, M., De Bra, P., (2008) Immediate Elaborated Feedback Personalization in Online Assessment, EC-TEL 2008, LNCS 5192, pp. 449-460, Springer-Verlag Berlin Heidelberg.

iTEACH: EXPERIENȚE DIDACTICE

ISSN 2247 – 966X

Editor: Institutul pentru Educație

Pagina Revistei: www.iteach.ro/experiencedidactice